

ЮРИЙ ГЛАЗКОВ

РОБИНЗОН

Превод от руски: Александър Кючуков, 1988

chitanka.info

Лам и без това беше мършав, пък сега и тази авария, която го лиши от храната, донесена от неговата планета, и най-важното — от витамините, от които организъмът му имаше нужда.

Въвеждането на кораба в орбита около планетата беше обичайно, изследването на повърхността ѝ също беше проста работа — една най-обикновена планета, нищо повече. Лам избра най-тихото място — високите планини, където беше малко вероятно да срещне хора. А такава среща беше нежелателна, тъй като Лам трябваше тайно да изучи дали този труднодостъпен район е подходящ за бъдеща база.

— И без това толкова много дрънкат за нашите прилитания, а вие що за народ сте — навирате им се в очите и толкова ви се иска да помогнете на някого. Колко пъти ви казвах — не се пъхайте, не пречете, те сами ще се оправят и без това ви мислят за богове, пройдохи такива, молят се, вирнали нагоре глави, и мислят дявол знае какво. Сплетат ръце и нещо молят, да бяхте ги чули какво говорят за боговете, да се спукаш от смях: ту им дай вода, ту урожай, ту направи така, че жената да роди... Абе какво да говоря, не им се мяркайте пред очите — и толкова! — съветваше преди всеки полет Главният Командор.

Спускането мина благополучно, планините бяха все по-близо и по-близо, и тогава Лам направи грешка. Видя гнездо на огромни птици и започна остър вираж, за да направи снимка. Но не се справи с управлението и закачи планинския връх; пламна нещо ярко, нещо разтърси силно апарата му отзад, вътре нещо уморено забръмча.

„Аварийните мощности“ — помисли Лам и разбра, че бедата няма да се размине. Успя да прилепи апарата към стръмния склон, изскочи от него, а апаратът, поклащайки се, рухна в пропастта, и се разпадна на отделни винтчета, болтчета, уреди, нитове и просто на големи парчета. Кабелите се разпростряха по острите камъни. На Лам му дожаля до сълзи за верния приятел, прелетял през девет земи в десета, а той така глупаво да го разруши. Заедно с апарата пропадна всичко: синтезаторите за храна, връзката с родната планета и надеждите за връщане. Лам си представи как прилетелите негови съотечественици се опитват да го намерят и се ужаси: нито връзка, нито фар — нищо си няма той и не може да си направи нищо подобно. Как да даде знак? Как ще го намерят? Въпросите оставаха без отговор.

В мислите възникваха страшно високи фарове, светещи с ярка светлина в нощта, но тази мисъл угасна веднага: Лам живо си спомни първите впечатления от планетата, от височината на орбитата — много ярки отблясъци от електрически изпразвания периодично разкъсваха нощната тъмнина. Не, никой няма да забележи фара, това е умряла работа. Има едно старо средство — да запали огън, но на тази планета има толкова много вулкани, изригващи огън, дим и пепел, че и тази идея веднага умря в неспокойния мозък на Лам.

Лам бродеше по планините, но това бяха трудни пътеки. Той слезе долу, в низините, и срещна там полуголи хора. Показа им календар, научи ги да превземат земя от горите, да строят каменни обсерватории, разказващи за движението на Слънцето, Луната и планетите, както и храмове, ориентирани спрямо посоките на света. Надяваше се, че братята му ще забележат от орбита гигантските каменни съоръжения и ще се втурнат натам. Чакаше ги и се надяваше, чака ги дълго...

На „бога“ му се родиха двама сина, а от небето така никой и не слезе. Често стоеше „бог“ Лам на върха на храма на Слънцето и гледаше с тъга небето, там просветваха понякога блестящи точки по отвесни траектории и изчезваха някъде зад хоризонта... никой не долетя при Лам. Тогава започнаха и разправиите между вождовете, междуособните войни унищожиха храмовете, полята, храсталаци, джунгли погълнаха гигантските съоръжения. Всичко стана като преди — зеленото море на джунглите зави като одеяло земята, скривайки задълго титаничния труд на хората.

Лам се отправи към долината, където майстори-каменоделци заедно с него обработиха огромни камъни, придавайки им кълбовидна форма. Лам нареди да ги разпръснат по долината по такъв начин, както са разположени планетите на неговата звезда, които обикалят около нея. Надяваше се, че събратята му ще разберат този знак, стига да го видят. Но минаваха месеци, години, понякога в небето светеха причудливи огнени пътища. С тъга гледаше Лам тези небесни знаци, но нищо не можеше да направи. Отново никой не долетя при него. Гората погълна и кълбовидните камъни, оставяйки още една загадка за потомците. Лам изпадна в отчаяние, разпита старците за околните земи. Един от тях му разказа, че високо в планината има голяма

пустиня, там няма дъждове, снегове, бури, винаги грее слънце и облаци не покриват небето.

Лам убеди стотина индианци и се отправи към планините. Намери там пустинята, тя беше напълно подходяща за платно на бъдещата картина. Хората бяха свикнали да правят онова, което им нареди Лам, дори и да не разбираха смисъла на творенията му. Зад плуга вървяха по цели семейства, оставяйки причудлива лъкатушна линия, а вървящите след тях я засипваха с бяла креда. Сега от голяма височина можеше да се види картината на чуждите съзвездия, през които минаваше родната звезда на Лам. Знаците в пустинята се запазиха дълго.

... Тор летеше към базата, скрила се уютно и сигурно във високите планини, които земяните наричаха с красивото име Памир. Корабът на Тор навлезе в атмосферата откъм Южния полюс на Земята и се понесе по привичния курс над Южна Америка, Бермудите и с десен завой натам, към Памир, към тихото пристанище. Под кораба се стелеха привичните гънки на планините, започваха пустинните райони и изведнъж Тор видя в пустинята звездна карта на своето небе и даже координатна мрежа с посочване на някакъв район. Той ахна — под него бяха начертани знаците на зодиака и пътят на неговото родно светило. Това беше дотолкова неочаквано, че Тор трескаво започна да мисли как са могли земяните да видят всичко това, нали те самите не се проявяваха с нищо, държаха в тайна присъствието си... и чак след това се сети да се спусне и направи вираж над пустинята. Ето я ясно нарисувана птицата на живота, клюнът ѝ се опира в една точка, сякаш призовава натам, натам, към нечий живот... И Тор разбра, излетя нагоре, въведе в машината прочетените координати и дискът му се устреми към земята като камък; Лам стоеше на колене, протегнал ръце към растящата точка, около него, скрили лица в пясъка — бяха коленичили хора. Тор се хвърли към плачещия Лам.

— А какво да правим с рисунката на нашето небе? — попита Тор.

— Тор — отговори Лам, — дълго живях с тях, те по-късно всичко ще разберат. Нека знаците да останат, когато те ги прочетат, ще разберат, че пак ще дойдем при тях.

Оттогава хората, стараяйки се да върнат обратно своите богове, рисуват магически знаци, но засега огнените пътища заобикалят

планинската пустиня.

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 4,5/1988 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.